

V Pragi, 12. oktobra 1921.
Nemški parlamentarne zveze,
na se bodo nemški poslanci zopet udeleževali dela v poslanski zbornici in...

Skupščina ljubljanskih akademikov

Včeraj se je vršila na ljubljanski univerzi skupščina akademikov,
za zavzame svoje stališče glede vesti, ki krojijo po nekaterih časopisih,
čeh da vlada ne namerava potrditi nekaterih legalno predlaganih profesorjev na tehnični fakulteti v Ljubljani...

pravljah o interesih celokupne akademske omladine,
koje večina se s predlogom Žužka ne strinja,
ker načelno nasprotuje teološki fakulteti v Ljubljani...

Prosveta

Slikarska šola «Prosveta» v Ljubljani,
Solako leto se je že pričelo z rednim poukom na Tehniški srednji šoli,
v kateri se poučujejo vsi potrebni akademski predmeti...

IZJAVA LJUBLJANSKE NAPREDNE AKADEMSKE OMLADINE

Z ozirom na dogodke na skupščini ljubljanske akademske omladine,
ki se je vršila v soboto dne 15. oktobra t. l.,
izjavlja podpisano društvo javno, da je z ozirom na svoj svetovni nazor načelno proti vsaki teološki fakulteti...

Po svetu

Poroka bolgarskega kralja,
Sofije se poroča, da je bil ministerski predsednik Stambulski pozvan v Sofijo radi ženitve kralja Borisa...

Politične beležke

Reorganizacija vojaške uprave,
Zakonski načrt o ustroju vrhovne uprave je končan in bo predložen v kratkem zakonodajnemu odboru...

Sokolski vestnik

Subvencija «Sokolskemu Glasniku»,
Ministrstvo prosvete je «Sokolskemu Glasniku» v Zagrebu podelilo subvencijo v znesku 2000 dinarjev.

Sport in turiztika

Prvenstvene tekme na igrišču Sparto ob Dunajski cesti,
V nedeljo ob 10. igra Slavija proti rezervi Jadrana,
Popoldne se vršita dve važnejši drugorzredni prvenstveni tekmi...

Začetek umetniške sezone v Pragi

Praga, oktobra 1921.
Gostovanje ruskega umetniškega gledališča je brezdvomno najzanimivejša in nazvalnejsa prireditelj v začetku letošnje sezone...

Shakespearejeve umetnosti

Shakespearejeve umetnosti, vsled pomankanja čisto umetniškega priručnega doživlja,
so zgrešili ono naravno, večno človeško,
kjer umetna šel: zaživi v resničnosti kot organizem...

Ruski ostanke v Pragi

Ruski ostanke v Pragi približno do polovice oktobra,
Potem odidejo v Zagreb, na Dunaj in v Berlin.

«Narodni divadla»

«Narodni divadla» že obeta v drami razna doslej v Pragi nepoznana dela svetovne literature,
za bližajo dobo pripravljajo Vitt. Alfieri, Merope in neko enodejansko Irea Jeata.

Sluzno delo spasi narod

Sluzno delo spasi narod,
ZA JUGOSLOVENSKO MATICO
Ministri predložijo zakon, ki bo prihranilo milijarde...

Sluzno delo spasi narod

Sluzno delo spasi narod,
ZA JUGOSLOVENSKO MATICO
Ministri predložijo zakon, ki bo prihranilo milijarde...

Sluzno delo spasi narod

Sluzno delo spasi narod,
ZA JUGOSLOVENSKO MATICO
Ministri predložijo zakon, ki bo prihranilo milijarde...

Sluzno delo spasi narod

Sluzno delo spasi narod,
ZA JUGOSLOVENSKO MATICO
Ministri predložijo zakon, ki bo prihranilo milijarde...

Sluzno delo spasi narod

Sluzno delo spasi narod,
ZA JUGOSLOVENSKO MATICO
Ministri predložijo zakon, ki bo prihranilo milijarde...

Morski ropar

(Le Filibustier des Mers.)

Roman.

«Da najmanj, mu odvrne. Kako pa je bilo takrat, ko je stari Duqué snemal puško s klina, ali ga je tudi takrat nekdo vaših požgečkal z rezilom pod rebrom le za šalo? Tisti negdo si bil ti.»

«Boš tiho!» Kar zadušil jo je v svojem objemu in jo poljuboval po vsem obrazu, obenem jo pa ljubeznivo zmerjal, da je čarovnica. «Lažeš!» se krega ona nad njim, potem pa rado vedno vprašuje: «Ali še hodiš k Anamariji, saj sta se včasih štimala. Ali greš zdaj k njej?» In zaničljivo zavija nos. Anamarija Kerdoncuff je bila nekaj njena tovarišica in prijateljica. Pozneje je Tomaž lazil za njo. Bodiš, da je bila tako krepostna, še bolj pa iz ljubosumnosti je Mina zelo zamerila Anamariji to ljubimkanje, čeprav je poprej vedno soglašala z bratom, če si je privoščil še toliko drugih raznih njej neznanih žena in deklet. «Tak povej no,» se oglasi iznova, nepričakovano razljutena, «ali te nese sedaj zopet k tej babnici?» Tomaž se po mornarsko zaziblje sem in tja: «Če hočem», pravi. «Ti si pa res dobra prijateljica, da jo zahrbtno tako obiraš. Kaj ti je storila?»

Mina postane zelo ošabna: «Storila, meni?», pravi in zaokroži ustne, kakor da hoče zvižgati. «Anamarija meni? Kaj pa mi naj stori? Kaj misliš, da se sploh menim z njo? Nobena je več ne pogleda. Nam vsem je...» Toda Tomaž jej preseka šopirne besede: «Le dalje, klopotec! Ravno poslušam te. Poprej sta pa vedno tičale skupaj, ko koža in košulja. Pa kakšen vzrok imaš? Najbrž ste se zlasale, kaj, pa te je opraskala? Da, da, gotovo bo tako, Anamarija je večja in močnejša...» Ljuto skoči sestra s kremplji. «Opraskala, mene? Glej ga no! Smiliš se mi. Se za odpusčanje me bo prosila, oči jej izpraskam, le reci ji, naj pride, če hočeš, da oslepi!» «Miruj, klopotec, ne razgrajaj tako! Če že nekoliko vpiješ, pride namesto Anemarije kdo drugi nad te.»

S prstom pokaze po stopnicah in na vrata do spalnice staršev. Osramočena pogleda Mina v tla. Tomaž jo pa buši s pestmi v tilnik, kar je pomnilo ljubeznivo božanje, in pravi: «Otročaj ti! K Anemariji pa res ne grem.»

«Res ne?» vpraša in še dvomi. «Tako res, kakor je maša v nedeljo. Tebi se redkokdaj zlažem, saj veš.»

«Kaj ti zanjo ni več mar?»
«Ne, ne, čisto drugam mislim.»
«Ho», vzklikne ona, jezno in vzhodščeno ob enem: «Če je pa tako, ti že verujem... Joj, kakšen babjek si!... Če je pa to res, ti vse odpuščam... če le pomislim, kako so ji podaljša obraz, kadar izve!»

«Saj ne izve.»
«Moja briga! Če drugače ne, jej povem sama, če se srečava na vodnjaku!»

«Ti opraviš tja!... Zdi se mi, da ti udarci ugajajo.»

«Pa tebi še le!» Oba se glasno zasmeyeta. Mina pa nadaljuje z zasiljevanjem: «Povej prej, katero imaš zdaj?» Navihani Tomaž pa ne izda ničesar: «Natačno ono imam, h kateri zdajle pojdem. Ta mi vsaj ne bo polnila ušes, kakor ti, jezličnica. Sedaj pa me pusti, da se odpravim. Polnoč je že odbilo, nazadnje v oštariji ne bo nikogar več!» Ona se pa obesi nanj: «Prej povej, katera je, ne pustim te...!» On jo draži: «Drži krilo...» če ne...» Kakor plamen rdeča odskoči z uprav nepotrebno živahnostjo: «Spravi se s pota, obešenjak! Kaj taceja... Glej ga no, roparja, svoji sestri hoče pod krilo!»

«Tak še ne nehaš, gobezdalo?»
In že je bil skozi vrata, na cesti, okrog ogla.

7

V oštariji za Velikimi vratmi so mornarji Juliana Gravéta še vedno popivali, zbrani polnoštevilno. En sam ni izostal. Tomaža so pri vstopu pozdravili z oglušenim vpitjem. «Tako je prav!», zakliče Tomaž namesto odgovora v izbo. «Tu sem zopet, kakor sem obetal. Kdo mi da mesta?» Na to skoči čez dve klopi in čez mizo. Plasč je zavihral za njim in nožnica dolgega meča je prevrnila pol-

no čašo. «Saperlot!» zakolne pivec. «Trublet, tvoje rezilo je žejno!»

Trublet se smeje. Bolj zadaj v izbi se pa dvigne mož iz svoje gruč pivskih tovarišev in zavpije: «Kaj, meč? Kako pa to? Ali postajamo pri nas plemiči kar tako od danes na jutri?»

Tomaž je že sedel. Sedaj sunkoma vstane in vpraša suboparno: «Ali želi kdo kaj od mene?»

Toda oni drugi tam zadaj je bil dovolj previdaren, da je umolknil. Tako sede torej tudi Tomaž zopet na svojo klop, tovariši okrog njega pa dvigajo čaše: «Tomaž, matroz, z nami trči!» Bil je dober pivec. Ko prinese dekla novo čašo, se prime Tomaž za pas, kakor da ga nekaj tišči, si odpne zaponko in položi dolgi meč čez mizo, kakor je videl to pri Danycanu.

«Pri svetih pet ranah!» se zaroti sam. Naj bo žejen ali ne, moj rapir, svoj požirek vina pa gotovo zaslužim, ker je ranjki Quilleaume Morvan bil njegov gospodar, ki ga je znal dobro sukati.»

«Ti pa tudi!» rjovejo dečki. «Halo, ta požirek za Morvanov meč!» In vrisčali so, eni na zdravje meču Morvanu, drugi na zdravje meču Trubletu. Tomažu je bilo oboje prav. Zato je s pestjo tolkel po jeklenem ročaju, kakor je videl pri Danycanu. «Da», potrdi in se ozre po izbi, tudi tja v ozadje. «Ta meč je moj, kakor pravite, podedoval sem ga po vsej pravici. Kakor ga je sukal Morvan, tako ga bom sukal jaz, saj sem kapitan, kakor je bil on.» In izrekel je ošabno geslo, koje je kraljica Ana dala vsekati v granit nad vratmi svojega gradu: «Tako bodi, vsemu svetu v brk, ker tako je moja volja.»

Hura-vpitje mu je odgovorilo. Posebno energičen pivec med mornarji še udari po mizi med čaše in zatuli: «Hura! Še dva vrča na zdravje kapitana Trubleta!»

Naenkrat vpraša sredi vseobčega šundra glas: «Kapitan? Kaj je res kapitan?»

«Res!» odgovori Tomaž zapovedovalno, «celemu svetu v brk...!» Toda nikdo mu ni več ugovarjal. Nasprotno, med mornarji «Velikega zrna» izbruhne gromovito navdušenje. «Tako je prav!», mu vpijejo

oč vseh strani. «Ti komandiraj, Kapitan! Hura, nad Holandca! Živio kralj! Govno za Ruyterja! Vzemi nas seboj na krov, Tomaž! S teboj gremo čez drn in strni!»

«Hudič me naj vzame», preklinja Tomaž, «če vas vseh skupaj res ne vzamem seboj na krov, ko ste se zadnjič tako dobro držali!»

«Kedaj odrineš?» vpraša mornar, ki je bil manj vinjen, ko drugi. «Kadar hočem, že jutri!» odgovori Tomaž samozavestno. Ta hip se pa vname prepri v oni skupini, ki je v ozadju sedela in pila. «Tak sedi no!» kliče svojemu tovarišu oni, ki je poprej zabavljaj Tomaževemu meču in potem molčal. «Kaj ne vidiš, da je pijan?»

«Da, da, in ne vidiš li, da je v vinu jeznorit, kakor njegov oče in kakor so vsi moški njegovega rodu?»

Toda možakar, ki je vstal, se ni uklonil svojim tovarišem: «Ljut ali dober, meni je vsejedno», pravi. «Nisi li čul, da govori o odhodu? Nocoj še moram govoriti besedico ž njim. Pijan ali ne, poslušati me mora!»

«Vincent, ti blažniš! Kam pa misliš? S preprirom ne prideta nikamor!»

«Mari želim prepira? Ne! Jaz ga ne iščem, to prisegam pri naši Ljublj gospe!»

Še vedno stoje, se iztrga onim, ki ga zadržujejo ter stopi naravnost k mizi mornarjev. Doseže Tomaža in mu položi svojo roko na ramo. «Tomaž!» ga nagovori s krepkim, četudi nekoliko zamolklim glasom.

Takoj nastane molk. Možakar, ki je nagovoril Tomaža, ni govoril baš preglasno. Vendar so ga slišali razločno, gotovo zato, ker je govoril s tako čudnim glasom. Čim je izpregovoril svojo besedo, je pivec minilo veselje, da bi še dalje pili in razgrajali. Vsem je naenkrat postalo jasno, da je kraj popivanja in da se dogaja sedaj nekaj resnega.

Tomaž se je najprej živo obrnil na svoji klopi. Ko so ga motili tako nepričakovano in sredi njegovih mornarjev, ni manjkalo mnogo, da bi bil segel takoj po meču. Vstal je in stisnil pesti.

Ko je pa zagledal in spoznal motilca, se je v istem hipu že tudi pomiril, se zakrohotal in zopet sedel. «Pa še kaj! Ti si to, Vincent Kerdoncuff? Kaj pa čepiš ves čas tam v kotu, namesto da bi pil tu z nami?»

Družba se je pomirila. Sedaj burno pritruje Tomaževemu vabilu. Edini Vincent ne soglašja z zborom. «Tomaž», pravi, «dober tovariš si in hvalo ti vem zato. Toda danes mi vino ne diši. S teboj se hočem razgovarjati o stvari, ki je zelo važna. Kaj nisi baš sam rekel, da odrineš že jutri?»

«Da, to sem rekel.»
«Potem se morava še nocoj zgovoriti, ti in jaz, oči v oči, in če bog da, kot dobra prijatelja.»

Tomaž se je bil ves čas delal, kakar da je pijan, tako je razgrajal in robantil. V resnici pa še ni popil četrtrine tega, kar je mogel prenesti, ne da bi bil le malo okrogel.

«Kot dobra prijatelja», pravi sedaj zelo hladno, čeprav že tudi Vincent ni položil posebne toplote v to naglašanje, kot dobra prijatelja? «Da, dragi moj Vincent, če je tako, — in zakaj bi ne bilo —, kaj hudiča pa hočeš, da si pokvariva noč in da se splašiva odtod, ko je vino vendar tako dobro? Posedi raje sem in izkrcaj svoje novice!»

Vincent Kerdoncuff odmaje z glavo: «Nikakor», pravi. «Tako ne poidi. Tomaž, ta zadeva je samo za najine ušesi, in za nikogar drugega. Zate te še enkrat prosim, pojdi z menoj, kamorkoli, pa sam, kakor sem jaz!»

Tomaž se vzdigne brez nadaljnega ugovora, pa tako brezobzirno, da se zamaje vsa miza in da se mnogo čaš prevrne. «Strelaj!» pravi in stoji široko za mizo. «Kar je tu mojih dečkov, nisem po navadi imel tajnosti pred njimi. Vsi so mi svedoki: Če je danes kaj tajno, nisem jaz tako želel!»

Seveda so mornarji istega mnenja. Nekateri zabavljajo motilcu kar prav na glas. Eden se celo zadere: «V gnoj z Ruyterjem, in v gnoj tudi z vsemi, ki se ne znajo obnašati, kakor treba!»

(Dalle, 1880-1885)

Vabilo na subskripcijo.

Podpisani konzorcij je sklenil ustanoviti delniško družbo za eksploatacijo vodne sile reke Krke. V kratkem bode dogotovljena prva električna centrala v Zagracu, ki bo preskrbovala z električnim tokom še tekom tekočega leta velik kos Dolenjske, kakor Krko, Stično, Št. Vid pri Stični, Višnjo goro, Žalno, Grosuplje, Šmarje, Škofljico, Dobropolje itd. V slučaju večje uporabe električnega toka, je na Krki še več za eksploatacijo zelo pripravnih mest.

Delniški kapital družbe bode znašal K 6,000.000.—, ki se sme zvišati s sklepom občnega zbora na K 10,000.000.—. Kapital bode razdeljen na 7500 delnic po nominalne Din. 200.— = K 800.—.

Vsled tega se da na javno subskripcijo omenjeno število delnic po nominalni ceni. Za stroške emisije in kolek pa je plačati za vsako delnico še Din. 20.— = K 80.—. Na subskribirane delnice odpadajoči znesek je vplačati takoj ob prijavi.

Subskripcija se bode vršila

od dne 15. oktobra do 15. novembra t. l.

pri Slovenski eskomptni banki v Ljubljani ter njeni podružnici v Novem mestu, pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani ter Hranilnici in posojilnici v Višnji gori.

Delnice bodo deležne čistega dobička izza 1. januarja 1922. ter bodo opremljene z kuponom za leto 1922.

O subskribiranih delnicah in o vplačilu se bodo dajala prijavitnikom posebna potrdila.

O dodelitvi delnic se bo subskribentom poročalo, kadar bode prijava končana, nakar dobe isti začasno potrdilo o dodeljenih jim delnicah proti vrnitvi potrdila o subskribiranih delnicah, odnosno vrnitev vplačanega zneska, kar bode preseglo predpisano visočino. Originalne delnice prejmejo podpisovatelji proti začasnemu potrdilu, kakor hitro bodo iste dotiskane.

Konzorcij „Elektrarne Zagrac“ v Višnji gori.

Mihael Omahen
Ivan Končina

Milan Končina
Anton Rojec

Josip Javornik
Henrik Lobe

Ivan Šteh
Martin Videnič

Franc Koščak

Položaj v Prekmurju

Ko so Prekmurje zasedle naše čete, pojavili so se takoj poklicani ali nepoklicani ljudski voditelji. Bili so skoro izključno strankarji S.L.S., ki so smatrali za svojo življensko nalogo pridobiti ljudstvo za klerikalne ideje. Emisariji klerikalne stranke so sklicevali shode, ki jim je bil glavni in edini namen, naučevati ljudstvo proti Sokolstvu, šolstvu, uradništvu in agrarni reformi. Njim na čelu je bil g. Sever iz Dolnje Lendave. Nadvse karakteristično je, da ti agitatorji niso ustanovili niti ene denarne in produktivne zadruge niti enega izobraževalnega društva v pomoč in izobrazbo zapuščenemu ljudstvu.

Uspehi niso izostali. Videli smo jih v žalostnih dogodkih povodom prihoda razmejne komisije. Za dohod razmejitvene komisije je bila predpisana v vsaki občini izpolnitev formularjev o narodnosti in željah prebivalstva. V občini Kobilje, kjer se govori v Dolnjeledavskem okraju najlepša slovensčina, so formularji odgovarjali na vprašanje, koliko je Madžarov: vsi razun par starih bab in na vprašanje, kake želje imajo prebivalci: da vsi žele priti pod sv. Stefana krono...

Gotovo je, da ga je naša politična uprava pošeno polomila. Pripravljenega ni bilo nič, nikdo ni niti sumil, da se kaj pripravlja. In razven tega ta neodpušljiva mehkoča proti vplivnim in bogatim Madžarom, ki se jim delajo komplimenti na vse strani. Če je naša uprava koga izgnala, je bil navadno siromak, Bogati hujkači so ostali doma. Če so pa kakšnega izgnali, je interveniral zanj gotovo Kleki v parlamentu. Posledice vidimo on in vsi. Kdaj bi še morali iti različni zagrizeni madžaronski upravitelji, gozdarji, inženirji itd. veleposestva Eszterhazy v Dol. Lendavi. A ostali so tu. In pri tem so delali tako premeteno politiko, da so našli vse polno zagovornikov. Na videz so se kazali prijatelje agrarne reforme, a ko je prišlo veleposestvo pod sekvester, so začeli s pasivno resistenco, oziroma sli sekvestru na roko nalašč s takimi sveti, da se je razdelitev zemlje vršila tako, da so ljudje nezadovoljni. Sedaj pa izkoriščajo o nezadovoljnost in po svojih zaupnikih smišljajo in ščuvajo ljudi proti agrarni reformi, češ, ali ni bilo prej boljše, saj Jugoslovani vse polomijo, česar se dotaknejo.

Tudi naša prečanska inteligenca ni brez krivde. Steje si se vedno v čast, govoriti s prvim Madžarom nemško. To se dogaja po uradih, kakor tudi po gostilnah, trgovinah in drugih javnih lokalih. Nobeno čudo ni, da nas Madžaroni zasmehujejo češ, za' to niso Slovenci, temveč slušajo slovensko govoreči Dunajčani. In še ena velika neodpušljiva napaka se dogaja. Kakor smo v svojem času zabavljali čez Avstrijo, tako zabavlja naša inteligenca v družbi najbolj zagrizenih Mad-

žarov čez napake ali tudi ne napake, ki se pri nas gode, proti vojaštvu, proti civilnim oblastim in sploh vsemu. Madžari kar strme nad našo nepatriotičnostjo zbuja jo si upanje, da taka država ne more obstati, polnijo s tem svoje liste in posledice si vsak lahko misli. Vsakega zavrednega Jugoslavana mnenje je, da spada v Prekmurje le odločen energičen uradnik, drugi pa naj zabavljajo kjer hočejo, na meji ne smejo ali bi vsaj ne smeli. Priznati se mora, da imajo Prekmurci dosti vzrokov za nezadovoljnost in pritožbe in najžalostnejše je to, da so dela njih neereče krivi takozvani voditelji. Mišlimo le na saditev tobaka. Prekmurci so imeli pod madžarsko vlado dovoljenje da so sadili tobak proti plačilu ene krome od vsake sadike. To so nadaljevali tudi po okupaciji in to tembolj zavestno, ker so dobili od svojih voditeljev zagotovilo, da smejo to nemoteno delati. G. Sever se je namreč informiral tozadevno pri dr. Breču, toraj na nekompententnem mestu, in ta mu je baje rekel, da se sadjenje tobaka ne bo kaznovalo. To so raztrobile Novine, razpravljal je Sever na shodih in posledica je ca. 3000 kazenskih ovadb proti sadilec tobaka. Najbolje je, da se ta zadeva nemudoma priloži; če je kdo kriv, naj se kaznujejo krivci, ne pa nedolžno zapeljano ljudstvo.

Najbolj zapuščen del Prekmurja je Gornje Prekmurje, severno od Mur. Sobote. Ljudstvo je zelo revno in si mora iskati kruha z delom na veleposestvih, predvsem na Madžarskem. Ko se delavci po sezoni vračajo, in hočejo spraviti domov, kar so dobili v naturalijah, jih pa zadene grozovita carina ali pa kazen radi tibotapstva. Edino socialno je, da se napravi za te ljudi izjema in da lahko prosto uvažajo ozir. pripeljejo na svoj dom, kar so s krvavimi žulji zaslužili. (Zadevo je sedaj vzel v roke min. Kukovec in bo ugodno rešena. Op. ured.) Gornje Prekmurje je tudi brez vsake zveze z južnim delom, ker železnica vsled pomanjkanja kuriva ne vozi. Tako je marsikateri revež prisiljen capljati pot do 120 km v Mur. Soboto in nazaj radi kakega pasjega kontumaca ali zanikerne tožbe radi žaljenja časti. Zamudi s tem najmanj 2 dni, raztrga čevlje in obleko po mizernih ostah, kot odškodnino pa prejme morda 40-50 kron. Zakaj se ne izvrši že davno predlagana in obljubljena ustanovitev vsaj še enega okr. sodišča v Gornjem Prekmurju? Okrajno glavarstvo za sli se opravi z uradnimi dnevi, sodnja pa nikakor ne. Najpripravnejši kraj za to bi bila Gornja Lendava vsled svoje centralne lege in obširnega grada grofov Bathyanijev, ki bi nudil dosti prostora za urade in tudi privatna stanovanja za uradništvo. Revnemu prebivalstvu gornjeledavskega okraja bi bilo tudi znatno pomagano s tem, da bi se mu preskrbelo v sezoni delo v državi sami ali pa, da bi jih kolonizirali v primernih nenaseljenih delih naše države.

V šolskem oziru bi bilo priporočati, da se opusti meščanska šola v Mur. Soboti, mesto nje pa naj nastane nižja obrtna šola, ki jih imamo tako malo v naši državi. V dolnjeledavskem okraju so gospodarske razmere ugodnejše, vendar se ljudstvo upravičeno pritožuje nad neprimerno razdelitvijo državnih uradov. Madžari so namenoma razdelili prekmurske Slovence v več komitatom, da jih tako oslabe in ločijo. Naša država je pač ob zasedbi Prekmurja morala obdržati to razdelitev, ni pa potrebno, da bi se sedaj pri tem ostala. Kako n. pr. pridejo Dekleževci, ki imajo solinjo, davkarji in okr. glavarstvo v Soboti pred nosom, do tega, da morajo k tem uradom hoditi skoro 80 km daleč v Dol. Lendavo? Isto velja tudi za vse Beltinsko okrožje in imajo n. pr. vsaj Lipovci, Bratonci, Beltinci, Gančani do Mur. Sobote 4-10 km, hoditi pa morajo v Dol. Lendavo do kamor imajo 22-23 km daleč. Toj neugodni razdelitvi se da odpo-moči na ta način, da se ali osnuje v Beltincih za Beltinsko okrožje lastno sodišče, ali se pa vsi kraji, ki leže nad 16 km zapadno oziroma severno zapadno od Dol. Lendave priključijo v upravem, sodnem in davčnem oziru Mur. Soboti. Seveda bi se pa potem moralo osnovati dvoje novih sodišč v Gor. Prekmurju (eno v Gor. Lendavi, drugo v Križevcih).

Vzrok nezadovoljstva je tudi, da agrarna reforma kar ne pade naprej in nudi ta okolnost hujšačem jako ugodno polje. Kdaj se že vendar začne s razdelitvijo? Strah, da bi se okoristila s položajem v Prekmurju kaka banka je neutemeljen, ker ne bo nobena banka riskirala spustiti se v nakupovanje zemljišč, ki so v Prekmurju 2-3krat dražja, nego v sosedni Štajerski.

Vlada naj se torej zgane in začne delovati v gori navedenem smislu. Prekmursko ljudstvo je dobro in bo s hvaležnostjo sprejelo vsak korak, ki smeri na zboljšanje materijelnega položaja. Naj se poskrbi v prvi vrsti za prometne zveze, za enkrat vsaj z državnimi avtomobili po celem Prekmurju. Z zadovoljstvom beležijo Prekmurci glase, da železniška spojitev Hodoča, Murske Sobote, Ljutomera in Ormoža ne ostane samo obljuba. Kličemo vladi: Odpravite vzroke nezadovoljnosti, dajte ljudstvu kruha, izženite brez milosti madžarske hujkače vrgajte v solah ljudstvo v rodoljubno in pridne državljanke, delajte za ustanovitev denarnih zavodov in Prekmurje bo zadovoljno. Na sedanji način pa ne bomo dosegli nikakih uspehov.

Se nekaj o «Novinah». Dokler jih je urejeval posl. Kleki, so pisale sicer ostro in pretirano, odkar pa jim je urednik lendavski kaplan Berden, pišejo tako, da presega vse meje. Pri tem imamo še posebej računati s prekmursko mentaliteto. Kajti članek, ki ni pri politično izšolanem prečanskem Slovencu vzbudil viis da se gre le za kritiko, čeprav ostro, bo vzel prekmurski Slovence kot grdenje in za-

sramovanje naše države same, o kateri ima vsled tujega hujkanja že itak jako slabo mnenje. Lahko si predstavljamo, kako učinkujejo članki, kakor je bil «Karel krao v Szombathely», plaava o priliki maše za rojstni dan kralja Petra itd.

Končno nekaj naši vladi na uho! Ne poslušajte samo nepoklicanih voditeljev. Ko bi bilo vse res, kar ti govore in pišejo, bi morala n. pr. ob odstavitvi g. Severja

od dolnjeledavskega gerentstva hbruhni revolucija v Prekmurju. In vendar niti pes ni zalajal. Pojdite vsilaj oči gg. sami med naše dobro ljudstvo, kot njegovi prijatelji, poslušajte njegove želje in pritožbe, vstopite le v njegovo psiho. Ljudstvo naj vas spozna, naj občuti, da se brigate zanje, in ko to dosežete in si pridobite njegovo zaupanje in po možnosti ustrezete njegovim željam, Vam je uspeh zasilan.

ŠAH.

Naloga št. 4.
Po šah. mojstru F. Marschallu.

Rešitev v naslednji številki št. 11.

črni

	A	B	C	D	E	F	G	H
8								
7								
6								
5								
4								
3								
2								
1								
	A	B	C	D	E	F	G	H

beli

Naloga št. 5.
Iz Palméde nekoga francoskega časopisa.

Rešitev v naslednji številki št. 11.

črni (11)

	A	B	C	D	E	F	G	H
8								
7								
6								
5								
4								
3								
2								
1								
	A	B	C	D	E	F	G	H

beli (10)

REŠITEV NALOGE ŠTEV. 3.
1.) S g 7 - e 8 1.) K e 4 - e 5
2.) D f 2 - e 3 šah-mat.

Ljubljanski šahovski klub ima svoje naslednje redno odbarovo sejo v torek, dne 18. t. m. v klubovem lokalu, gostilna «Lozar» Sv. Jakoba trg ob 3. uri popoldne. Odborniki naj se udeležijo polnočevilno! Predsednik.

Splošna prometna banka v Ljubljani
dovoljuje si javiti, da je prejela od Ministrstva financ dovoljenje za poslovanje z devizami in valutami v smislu novega pravilnika z dne 25. septembra 1921. Naročila za nakup in prodajo izvršuje najkulantnejše.

V LJUBLJANI, 14. oktobra 1921.

Lesteneec

(Luster)
zelo lep, trioglat, se proda.
Povpraša se v upravnistvu „Jutra“.

LOKAL

ob glavni cesti z električno železnico, ob periferiji Ljubljane, se odda interesentu, ki bi bil pripravljen plačati najemino za več let naprej. — Pisemne ponudbe pod „letno 18.000“ na Anončno družbo Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 1732

Kompletna, skoro nova
ježna priprava

(sedlo), z dvema garniturama za glave (Kopfgestell) in zelo dobro ohranjen četrterosedelčen landaver se oeno proda. Mehinje, Prašnikarjev dvor pri Kamniku. 1739

Ruberoid

(usnjata strešna lepenka znamke Rvenerius) se dobi pri 1736
Ljubljanski komercialni družbi, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18.

Železne barele
prodaja J. Gorec.

Čitajte in razširjajte
„Jutro“

Lanišče
zamenja v
in predivo
platno
1735
mehanična vrvarna, terlnica in predilnica Anton Šinkovec, Kranj, Grosuplje.

Več kolporterjev sprejme
upravnistvo „Jutra“, Prešernova ulica, nasproti glavne pošte.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica št. 2

250 58 Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru, Borovljah, Ptuju in Brežicah.

Delniška glavnica K 50.000.000	Se priporoča za vse v njeno stroko spadajoče posle.	Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.	Čekovni račun v Ljubljani št. 10.509. Brzojavni naslov: Banka Ljubljana. Telefon št. 261 in 413.
Rezerve okrog K 45.000.000	Prodaja srečke razredne loterije.		

Sekvestracijska oblast imovine grofov Henckel-Donnersmarck v Prevaljah razpisuje službo

gozdnega in lovskega paznika.

S pogodbo nameščeni paznik bo imel prosto stanovanje in kurjavo, nekaj zemljišča v obdelovanje, 300 K mesečno plače in 1400 K draginskih doklad. — Prošnje za to službeno mesto, opremljene z dokazili državljanstva, strokovne šolske izobrazbe, dosedanjega službovanja in neoporečnosti, naj se predložijo državnemu nadzorništvu premogovnika v Prevaljah do 31. oktobra t. l.

FRANCOSKA!

JANKO LAVRIC, STRASBOURG, r. CHARLES APPELL No. 1, PROSI ZA PONUDBE VSEH IZVOZNIH PREDMETOV, ZLASTI DEZELNIH PRIDELKOV, FRANKO ZACARINJENO SPILJE. BRZOJ. NASLOV: „SLOVENIA“, STRASBOURG. 1690

Dular & Fabiani veletrgovina z manufakturo. Zaloga: Skladišče Balkan, Ljubljana.

Zanesljiv urarski pomočnik

se proti dobri plači takoj sprejme pri tvrdki H. Suttner v Ljubljani.

Ivan Zakotnik

mesni tesarski mojster mestni tesarski mojster Ljubljana, Dunajska cesta 46.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. Parna žaga. Tovarna furnirja.

Plavžni koks (Stückkoks)

A. Tonec in drug, Maribor.

„Ljutomerčan“

Vinarska zadruga pri Sv. Bolfenku pri Središču

ima na razpolago najboljša vina svojih združnikov iz prvovrstnih ljutomerskih vlnogradov.

Mlajši upokojeenci

tu druge delavne osebe iz vseh večjih krajev Slovenije, ki si želijo izboljšati gnetni položaj s postranskim zaslužkom, naj vpošljejo svoje naslove pod „Zastopstvo št. 1700“ na upravnitvo lista „Jutro“.

Medić, Rakovec & Zankl

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov. Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad. Brzjavil: Merakl, Ljubljana. Telefon: 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleškarski, slikarski in mizarski šopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERA KL“. Lak za pode. „MERA KL“. Linoleum lak za pode. „MERA KL“. Emajlni lak. „MERA KL“. Brunoline. Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Ivan Magdič

krojač se priporoča za jesensko sezono. Ljubljana, Gledališka ulica 7.

JERMENA goolina, usnjata, prvovrstna Koocheva v dimenzijah (širinah) od 80 do 200 mm prodaja po ceni, takoj s skladišča: Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Frković & drug, Zagreb. Nosilna 5. Telefon 4-45. Ljubljana, Štiriarjeva ulica 7, telefon 422.

FRASNE IN RABLJENE VREČE (DIJKOVA) v vsaki množini po najnižji ceni pri **FR. SIRC, Kranj.**

suhe gobe, fižol, brinjevo olje. Telefon int. št. 9, Kranj.

!!! Ugodna prilika !!! **Lep klavir**

firmo J. B. Strelcher & Sohn, zelo dobro ohranjen ter s močnim in čistim glasom, je po ceni na prodaj. Zelo pripraven je za kak veliki salon ali gostilno kakor tudi za pevsko ali plesno šolo in vsako glasbeno uporabo. Ogleda in kupi se v Ljubljani, Kranjska cesta št. 7, druga hišna vrata, I. nadstropje, vrata 48, vsak dan od 1/2. do 1/2. ure popoldne, v nedeljo pa od 9. do 12. ure popoldne.

Krojači

samostojni, vestni in natančni delavci dobijo takoj trajno delo. Vpraša se: Emonska cesta 8, Ljubljana. 1669

Gradbeno podjetje ing. Dukić in drug Ljubljana, Resljeva cesta 9. se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Obvestilo. Obveščava conj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejema nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi. Turistovski čevlji domačega izdelka. Ant. in Jož. Brajer-Kapele Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

G. F. Jurásek uglaševalec glasovirjev v Ljubljani Wolfova ulica 12. zvirajem upravnica ter popravila glasovirjev in harmonijev specialno strokovno, točno in cenovno.

I. jugoslovanska tovarna za gume in kovinske predmete d. z o. z.

Slovenska Bistrica oferiramo naše prvovrstne **rožene gume** v vsaki velikosti in po vsakem vzoru s cenami brez konkurence. **Zahtevajte cenike! Prodaja na veliko!**

Klobuke in slamnike vseh vrst, od preprostih do najfinjših nudi vedno v zalogi tovarna klobukov in slamnikov **Franc Cerar v Stobu** pošta in želez. postaja Domžale pri Ljubljani. V popravila prevzema tudi vsa težavna dela ter popravlja po najnovejši modi. V Ljubljani prevzema vsa naročila in moderniziranje trnika Kovačević & Tršan v Prešernovi ulici št. 5, kjer se sprejema 1687 v sredo in v soboto.

Sklicujte se pri svojih naročilih na oglase v „Jutru“!

Predtiskarija kleknanja in veziva **C. J. HAMANN** Mestni trg 8.

Pozor! Ključavničarji in kovači! Pozor! Po niski ceni se prodaja vrst železa, in sicer: ploščato, štirioglo, kotno, betonsko železo, klanfe, žične vrvi, bodala žica in drugo železo. **Franco Tomažič & Ko.** trgovina s železino na debelo. Prešernova ulica 48.

JOS. RAVNIKAR LJUBLJANA zaloga manufakture na debelo.

R. RANZINGER Ljubljana Jesenice Podjetje za prevažanje blaga južno Slovenije. Podjetje in tovarni nabiralni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Zaccarinjenje. Podjetje za prevažanje pošiltna. Skladišče s posebnimi septimi kabinami za pošiltno. Brzjavil: Ranzinger. Interurban telefon 60.

BETON-ZELEZOBETON VODNE ZGRADBE ELEKTRARNE **Jnž. Laurenčić & Co** IZRABA VODNIH SIL ŽAGE-MLINI-JEZOVI-HIŠE-VILE-INDUSTR. STAVBE-MOSTOVI PRORAČUNI-MACRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

COSULICH-LINE (prej Austro-Amerikana) **TRST-AMERIKA** prevažata potnike v New-York redno trikrat, v južno Ameriko po enkrat mesečno. — Pojasnila in prodaja vozniških listkov **Simon Kmetec** glavni zastopnik za Slovenijo v Ljubljani, Koroševa ulica 26.

Prometni zavod za premog v Ljubljani prodaja iz slovenskih premogovnikov **velenjski, šentjanški in trboveljski premog** vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava **I^a čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, lovaški premog in črni premog.** Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Munska ulica 19.

SLOVENSKA BANKA Ljubljana, Krekov trg št. 10, nasproti „Mestnega doma“. Obrestuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu. Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.